

MOZGÓFÉNYKÉP

BABITS MIHÁLY

*Máskép: Amerikai Leány-
szöktetés – szenzációs szerelmi
tragédia mozgófényképben előadva*

*A gép sugarát kereken veti, képköre fénylik a sik lepedőn
mindjárt, szívem, új színek és alakok lovagolnak a fénylegezőn
olcsó s remek élvezet összecsozálni e gyors jelenéseket itt:
első a Szerelmi Tragédia, melyet a lámpa a falra vetít.*

*Ni – Ámerikában e nagy palotának a dús ura – milliomos
rendel, levelez, sűrög, üzleteit köti, telefonoz.
Titkára előtte. Beszélni akar vele. Várja. Magára marad.
Beszél neki. Karja mozog hevesen s ura szörnyű haragra gyulad.*

*Éjjélkor a hőszinü lányszoba villanymécsese zöld. Jön a lány
bálból, kimerülten – a báli ruhában is oly ideges, halavány.
Vetkőzik az édes. Az éjjeli gyoics fedi már. A komorna kimén.
Megkoccan az ablaka. Nyitja. Vetekszik a holddal a zöld szobafény.*

*Titkárunk az. „Édesem!” – Újul a kép. Palotájuk elébe mutat.
Fellekpararójuk előtt ki az éjbe mutatja a hosszú utat.
Fellekpararón kötelekből létra. Az emelet ablaka nyíl.
Surrannak alá. Hamar: – Elbuj a hold köre. Rebben az ótomobil.*

*És tűnik a gépkocsi. Mind kicsinyebb-kicsinyebb. De a palota ébred.
Vádat sug a létra. Mi volt az? Utánok! A gép! Tova! S mozdul a képzet.
Nyargalnak az útközi fák növekedve szemünkbe: a kocsi sötét por:
nyargalnak az út jegenyéi. Kigyózik az út tova. Két kocsi két pont.*

És fordul a kép. Jön a halmon a két szeretővel a gép lefelé.
 Vakít ide: hallani szinte, amint robog a kanyarulat elé.
 Nőnek az arcok. A hölgy a lovagra simul. De az ég henye fellege gyül.
 S tűnik kanyarodva a gép. Jön a második. Ebben a dült öreg ül.

S elpattan a kép, valamint hab a síma vizen. Jön az új. Csupa álom.
 Villannak az ég csodanyílai. Zuppan a zápor a messze határon.
 Ó nézd, gyönyörű! gyönyörű ez a fény- és árnycsere kékbe pirosból!
 S hogy gördül a két robogó! Hogyan is, hogyan is lehet ez papirosból!

S hogy gördül a két robogó; hegyeken tova, völgyeken, árkokon át!
 Pornimbusz után pocsolyás utakon ver a kereke sárkoronát.
 Tágulnak a messze prerék. Zug a zápor, a sík tavakon kopogó:
 S sebesebben mint hir a dróton, a bús utakon tova gördül a két robogó.

S dacolva vonattal a síneken át kerekük suhan. Alszik a város.
 Surrannak elének magas ércemeletjei. Csöndje halálos.
 S már az öregnek a kocsija csusszan a – csusszan a jól kövezett uton át:
 Követi, keresi, hön lesi, nem leli – nem leli lánya nyomát.

Zöldbeszegett hegy alatt toványúl sima tó vize, mint a lepény.
 Most oda – lám oda jönnek a – szöknek a – törnek a lány s a legény.
 A kocsi mint csodaparipa ront oda, jaj neki – jaj bele vad kerekén
 loccsan a – csobban a tó vize: jobb biz e tört szeretőknek a tó fenekén.

Még egy rémszerű kép (az apáról) a vásznon jó: az utolsó:
 vágta a vad kocsi, mint robogó sír, fúrge koporsó.
 Igy a halálkocsi Amerikát szeli, szeldeli, szegdeli, jár:
 drága szekér kerekén, sima tó fenekén csupa kék a halál.

*

Ah! Ámerikába! Csak ott tul a tengeren, ott van az élet!
 Ah! Ámerikába miért nem utazhatom én soha véled. . .
 Ott van az élet, a pénz, az öröm, s a kaland tere, küzdeni tér:
 tengve a drága kenyéren unalmasan itt nyavalyogni mit ér?